

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Natalia Mămăligă)
Dosarul nr.3a-1936/18

DECIZIE

07 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Lidia Bulgac
Dașchevici Grigore și Ana Panov
Tatiana Catana

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de către avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" împotriva ÎS "Moldelectrica" privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. Pe data de 23 octombrie 2017, Asociația Obștească „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS "Moldelectrica", solicitând prin cererea de chemare în judecată și prin cererea suplimentară constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017; obligarea de a furniza informația solicitată prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017 și anume: informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv cele de valoare mică, efectuate de ÎS "Moldelectrica" în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări; informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS "Moldelectrica" în perioada de referință; informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS "Moldelectrica" în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate; informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS "Moldelectrica" în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului; și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5771,50 lei (f.d.5-7, 20).

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 07 septembrie 2017, Asociația Obștească „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a solicitat ÎS "Moldelectrica", prin cerere, oferirea informației de interes public și anume: informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv cele de valoare mică, efectuate de ÎS "Moldelectrica" în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări; informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele

ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS"Mordelectrica" în perioada de referință; informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS"Mordelectrica" în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate; informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS"Mordelectrica" în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului. Însă, prin răspunsul nr.24/2017 din 22 septembrie 2017 i s-a refuzat în eliberarea informației solicitate din motiv că nu dispune de informația cerută dat fiind faptul că nu participă la achiziții publice. Consideră că refuzul pârâtului este ilegal și neîntemeiat, contrar prevederilor art.11 și 21 din Legea privind accesul la informație, fiindu-i încălcat dreptul de acces la informație.

Poziția instanței de fond:

3.Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" împotriva ÎS"Mordelectrica" privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

4.Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 17.09.2018, apelanta Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", prin intermediul avocatului Vasili Ciuperca, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Argumentele părților:

5.În motivarea apelului, a indicat că consideră hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 03 septembrie 2018, ca fiind ilegală și neîntemeiată, fapt pentru care hotărârea urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Menționează că referitor la motivarea instanței de fond, expusă în hotărârea contestată, precum că ÎS"Mordelectrica" nu este finanțată din bugetul de stat și astfel nu participă la achiziții publice, prin urmare nu dispune de informația solicitată, ține să menționeze că această alegație este eronată și neîntemeiată. Or, în conformitate cu prevederile art.9, alin.(p) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246/23.11.2017, este prevăzut expres că administratorul întreprinderii de stat „publică planul de achiziție și asigură respectarea principiului transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii". Potrivit art.2 din Legea privind transparența în procesul decizional, este definită noțiunea "transparență", care conform legii semnifică - "oferirea, în vederea informării în mod deschis și explicit, de către autoritățile publice care cad sub incidența prezentei legi a tuturor informațiilor privind activitatea lor și consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite

în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare și de adoptare a deciziilor”. Prin urmare, întreprinderile de stat, inclusiv ÎS”Moldelectrica” au obligația legală să ofere în mod deschis și transparent, persoanelor interesate, toate informațiile privind activitatea acestor întreprinderi, inclusiv informațiile privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate acoperirii necesităților în procesul de activitate a acestor întreprinderi.

Relevă că la adoptarea hotărârii, instanța de fond a reținut argumentele reprezentantului întreprinderii intimată, precum că ÎS”Moldelectrica” nu participă la procedurile de achiziții publice reglementate prin Legea achizițiilor publice, dar participă la proceduri de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor reglementate prin normele speciale, prevăzute de Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La acest capitol menționează că, în speță nu sunt relevante prevederile regulamentulului respectiv deoarece asociația reclamantă a solicitat informații privind desfășurarea de către ÎS”Moldelectrica” a procedurilor de achiziționare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor pentru perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, iar Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 24/2017 din 26.01.2017, a intrat în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, adică la data de 14.11.2017. Corespunzător, procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor desfășurate de ÎS”Moldelectrica” în perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, nu erau reglementate de prevederile Regulamentului enunțat, la care face trimitere întreprinderea intimată și care a intrat în vigoare la data de 14.11.2017.

Solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de AO”Juriștii pentru Drepturile Omului” către ÎS”Moldelectrica” privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată, să fie admisă integral, după cum urmează: Constatarea încălcării dreptului asociației obștești „Juriștii pentru Drepturile Omului” de acces la informația solicitată prin cererea nr. 76/2017 din 07.09.2017; Obligarea ÎS”Moldelectrica” să furnizeze informația solicitată de asociația obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” prin cererea nr. 76/2017 din 07.09.2017 și anume:

- Informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv și cele de valoare mică, efectuate de ÎS”Moldelectrica”, în perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări;
- Informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Moldelectrica”, în perioada de referință;
- Informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Moldelectrica”, în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate;

- Informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS" Moldelectrica", în perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului.

Deasemenea încasarea de la ÎS" Moldelectrica" în folosul la AO" Juriștii Pentru Drepturile Omului", suma de 5771,50 lei în scopul restituirii cheltuielilor de judecată.

6. În ședința judiciară, avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimata ÎS" Moldelectrica", în ședința instanței de apel, fiind legal citat (f.d.84), nu s-a prezentat, însă la data de 04.02.2019 a depus referință la cererea de apel, solicitând respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond (f.d.85-87).

Aprecierea instanței de apel:

7. Audiind participanții prezenți la proces, analizând și studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

8. În conformitate cu art.362 CPC (1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", a depus apelul la data de 17.09.2018, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, astfel se constată apelul declarat în termen.

9. În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC al RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

10. Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

11. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multă aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

12. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

13. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

14. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

15. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

16. Instanța de apel menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrar judiciar.

17. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

18. Colegiul constată că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

19. Colegiul reține că în conformitate cu art.34 alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sânt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

20. Potrivit art.4 alin.(1) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

21. La fel Colegiul învederează prevederile art.5 alin.(1) și (2) din Legea enunțată prevede că, subiecți sunt furnizorul de informații și solicitantul informației. Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale, inclusiv de informații cu caracter personal.

22. Conform art.6 din Legea enunțată, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane

oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept. Drept documente purtătoare de informații sunt considerate orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; o hartă, un plan, un desen, o fotografie; orice hârtie sau alt material pe care sunt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze; orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înregistrări cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism; orice alt înregistrator de informație apărut ca rezultat al progresului tehnic; orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații menționați. Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

23. Conform art.11 alin. (1) pct. 2)-4) din aceeași Lege, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să garanteze liberul acces la informație, să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale și să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

24. Conform art.12 alin.(1) și art.16 alin.(1) ale Legii cu privire la accesul la informație, informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale. Cererea scrisă va conține detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate (a unei părți sau unor părți ale acesteia); modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate; c) date de identificare ale solicitantului. Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

25. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la data de 07 septembrie 2017, Asociația Obștească „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a depus în adresa ÎS”Moldelectrica” cererea nr.76/2017, prin care a solicitat eliberarea informației de interes public și anume: informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv cele de valoare mică, efectuate de ÎS”Moldelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări; informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Moldelectrica” în perioada de referință; informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Moldelectrica” în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate; informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS”Moldelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului (f.8).

26. Colegiul reține că prin răspunsul nr. 46-39/1696 din 21 septembrie 2017, ÎS”Moldelectrica” a informat reclamantul-apelant că nu dispune de informația solicitată dat fiind faptul că nu participă la achiziții publice (f.9).

27. În acest sens, instanța de apel reține că instanța de fond corect a constatat că potrivit declarațiilor reprezentantului ÎS”Moldelectrica” cerința reclamantului-apelant de a elibera informația solicitată nu poate fi satisfăcută din considerentul că ÎS”Moldelectrica” este o întreprindere de stat care se ocupă de displicizarea și

transportul energiei electrice prin rețele de tensiune înaltă și nu este finanțată din bugetul de stat.

28.Prin urmare, instanța de fond, temeinic a constatat că solicitarea înaintată de către reclamantul-apelant prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017, a constituit obiectul examinării și s-a dat răspuns la 21 septembrie 2017, lipsind temei legal pentru obligarea pârâtului de a elibera informația solicitată prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017 în cazul în care în perioadă de referință ÎS”Moldelectrica” nu a participat la achiziții publice și prin urmare nu dispune de informația solicitată.

29.La acest capitol, potrivit prevederilor art.19 alin.(2) ale Legii cu privire la accesul la informație, furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

30.În conformitate cu prevederile art.7 alin 2 lit.j) din Legea RM nr.146 din 16.06.1994 (abrogat 22.12.2017) consiliul de administrație ia decizii privind asigurarea transparenței procedurilor de achiziție, dar nu procedurilor de achiziții publice a bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii.

31.Prin urmare, Colegiul reține că Consiliul de administrație al ÎS”Moldelectrica” a aprobat la 19.12.2008 Regulamentul de achiziție al ÎS”Moldelectrica”. Acest act normativ local a intrat în vigoare după intrarea în vigoare a Hotărârii ANRE nr.24/2017 din 26.01.2017 cu privire la Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care se utilizează în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

32.Colegiul remarcă că este evident, că actele normative, din perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, care au reglementat procedurile de achiziție în sectorul energetic inclusiv și în cadrul ÎS”Moldelectrica”, nu se referă la noțiunea „achiziții publice”. Procedura de achiziții publice fiind reglementată de Legea nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice și alte acte normative speciale.

33.Conform alin.(1) art.2 și alin.(1) art.4 din Legea nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, este prevăzut că Legea menționată nu se aplică contractelor de achiziții publice atribuite de autoritățile contractante care își desfășoară activitatea în sectorul energetic, al apei, al transporturilor și al serviciilor poștale și care se înscriu în cadrul acestor activități, acestea fiind reglementate de alte acte normative de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor în sectorul energetic, al apei, al transporturilor și al serviciilor poștale. Alt act normativ reieșind din legea dată este Hotărârea ANRE nr.24/2017 din 26.01.2017.

34.Colegiul remarcă că între achizițiile publice și achizițiile care au loc la ÎS”Moldelectrica” există diferențe. Diferințe atât în actele normative ce reglementează noțiunile date cât și în procedurile de achiziții.

35.Sub acest aspect, Colegiul notează că nici Regulamentul de achiziție al ÎS”Moldelectrica”, aprobat de Consiliul de administrație al ÎS”Moldelectrica”, nici Hotărârea ANRE nr. 24/2017 din 26.01.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului

privind procedurile de achiziție nu prevăd publicarea anunțului de participare în Buletinul achizițiilor publice și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice, înregistrarea contractelor la Agenția Achiziții Publice, contestarea la Agenția pentru soluționarea Contestărilor. Agenția Achiziții Publice nu coordonează și nu monitorizează procedurile de achiziție efectuate de ÎS "Moldelectrica".

36. Respingînd apelul instanța de apel pune în evidență și faptul că reclamantul-apelant nu a prezentat dovezi că ÎS "Moldelectrica" publică anunțuri în Buletinul achizițiilor publice și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice, nu a fost prezentat nici un contract de achiziții publice cu participarea ÎS "Moldelectrica" care a fost înregistrat de Agenția Achiziții Publice și câte contestări a examinat Agenția pentru soluționarea Contestărilor. Informația dată este de tip deschis (pe site-ul Agenției), iar procedura publicării anunțurilor și înregistrării contractelor de achiziții publice are caracter obligatoriu reieșind din Legea privind achizițiile publice și alte acte normative în acest subiect.

37. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta-reclamantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

38. În final, instanța de apel subliniază că, contrar prevederilor art.118, 121 CPC, apelanta-reclamantă, în fața instanței de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins acțiunea.

39. În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-reclamantă, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

40. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate și legale, în concordanță cu prevederile art.239 CPC, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.385 lit. a), art.390 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE :

Se respinge apelul declarat de avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului".

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018.

Decizia este definitivă și executorie de drept, dar este cu drept de recurs în termen de două luni la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova.

Președintele ședinței:

L.Bulgac

Judecătorii:

G.Dașchevici

A.Panov

OPINIE SEPARATĂ

/ la dosarul nr.3a-1936/18/

În cauza Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" împotriva ÎS"Mordelectrica" privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată /

Prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 07.02.2019 a fost respins apelul declarat de avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018.

În privința soluției adoptate și argumentelor ce au stat la baza acesteia îmi exprim dezacordul prin prezenta opinie separată, după cum urmează.

Pe data de 23 octombrie 2017, Asociația Obștească „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS”Mordelectrica”, solicitând prin cererea de chemare în judecată și prin cererea suplimentară constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017; obligarea de a furniza informația solicitată prin cererea nr.76/2017 din 07 septembrie 2017 și anume: informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv cele de valoare mică, efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări; informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada de referință; informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate; informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS”Mordelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015-31 iulie 2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului; și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5771,50 lei (f.d.5-7, 20).

În motivarea acțiunii a indicat că, la 07 septembrie 2017, Asociația Obștească „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a solicitat ÎS”Mordelectrica”, prin cerere, oferirea informației de interes public și anume: informația privind procedurile de achiziții publice, inclusiv cele de valoare mică, efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017 privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări; informația privind operatorii economici desemnați câștigători, precum și sumele ofertelor prezentate de aceștia, în procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada de referință; informația privind procedurile de achiziții publice efectuate de ÎS”Mordelectrica” în perioada de referință, în care au fost depuse contestații de către operatorii economici și care este rezultatul examinării contestațiilor înaintate; informația privind contractele de achiziții publice privind achiziționarea de servicii, bunuri și lucrări de către ÎS”Mordelectrica” în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 iulie 2017, pe care Agenția Achizițiilor Publice a refuzat să le înregistreze, precum și care sunt motivele refuzului. Însă, prin răspunsul nr.24/2017 din 22 septembrie 2017 i s-a refuzat în eliberarea informației solicitate din motiv că nu dispune de informația cerută dat fiind faptul că nu participă la achiziții publice. Consideră că refuzul pârâtului este ilegal și neîntemeiat,

contrar prevederilor art.11 și 21 din Legea privind accesul la informație, fiindu-i încălcat dreptul de acces la informație.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" împotriva ÎS "Moldelectrica" privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 17.09.2018, apelanta Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", prin intermediul avocatului Vasili Ciuperca, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Susțin poziția expusă în apel din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.11 din Legea privind accesul la informație, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; să garanteze liberul acces la informație".

Referitor la motivarea instanței de fond, expusă în hotărârea contestată, precum că ÎS "Moldelectrica" nu este finanțată din bugetul de stat și astfel nu participă la achiziții publice, prin urmare nu dispune de informația solicitată, consider că această alegație este eronată și neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.9, alin.(p) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246/23.11.2017, este prevăzut expres că administratorul întreprinderii de stat „publică planul de achiziție și asigură respectarea principiului transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii”.

Potrivit art.2 din Legea privind transparența în procesul decizional, este definită noțiunea "transparență", care conform legii semnifică – „oferirea, în vederea informării în mod deschis și explicit, de către autoritățile publice care cad sub incidența prezentei legi a tuturor informațiilor privind activitatea lor și consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare și de adoptare a deciziilor”.

Prin urmare, Consider că ÎS "Moldelectrica" are obligația legală să ofere în mod deschis și transparent, persoanelor interesate, toate informațiile privind activitatea acestor întreprinderi, inclusiv informațiile privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate acoperirii necesităților în procesul de activitate a acestor întreprinderi.

De asemenea, la adoptarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.09.2018, instanța de fond a reținut argumentele reprezentantului întreprinderii intimat, precum că ÎS "Moldelectrica" nu participă la procedurile de achiziții publice reglementate prin Legea achizițiilor publice, dar participă la proceduri de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor reglementate prin normele speciale, prevăzute de Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

La acest capitol consider că în speță nu sunt relevante prevederile regulamentului respectiv deoarece asociația reclamantă-apelantă a solicitat informații privind desfășurarea de către ÎS "Moldelectrica" a procedurilor de achiziționare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor pentru perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, iar Regulamentul privind procedurile

de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 24/2017 din 26.01.2017, a intrat în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, adică la data de 14.11.2017.

Corespunzător, procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor desfășurate de ÎS"Mordelectrica" în perioada 01.01.2015 - 31.07.2017, nu erau reglementate de prevederile Regulamentului enunțat, la care face trimitere întreprinderea intimată și care a intrat în vigoare la data de 14.11.2017.

La fel, țin să menționez că conform pct. 2 din Hotărârea nr. 24 din 26.01.2017 aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, privind aprobarea regulamentului enunțat, este prevăzut expres că „Contractele de achiziții în curs de executare și procedurile de atribuire în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se definitivează în baza prevederilor legale în vigoare la data inițierii acestora, la caz - Legea privind achizițiile publice”.

Constat că potrivit extrasului certificat de pe pagina web oficială a ÎS"Mordelectrica", care la rubrica "Achiziții și finanțe" conține sub-rubrica "Achiziții publice și licitații", care la rândul său conține Planul de acțiuni pentru anul 2017 al ÎS"Mordelectrica". Conform înscrisului enunțat, este enumerat planul integral privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor de către ÎS"Mordelectrica" pentru perioada anului 2017.

Prin urmare, este demonstrat cu certitudine că ÎS"Mordelectrica" participă la proceduri de achiziții de bunuri, lucrări și servicii necesare activității întreprinderii, iar refuzul de a furniza informația solicitată de asociația reclamantă pe motivul că nu participă la proceduri de achiziții publice, este ilegal și neîntemeiat.

Prin urmare, este demonstrat cu certitudine că ÎS"Mordelectrica", a refuzat în mod neîntemeiat și ilegal - furnizarea asociației apelante a informației solicitate prin cererea nr.76/2017 din 09.09.2017 și drept consecință a fost lezat dreptul asociației obștești „Juriștii pentru Drepturile Omului” de acces la informația solicitată.

Or, conform prevederilor art. 21 din Legea privind accesul la informație:„(1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. (3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate.

Din motivele indicate, consider că instanța de apel, care a verificat în limitele cererii de apel, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii de către prima instanță, urma să admită apelul declarat de avocatul Vasili Ciuperca, în interesele apelantei Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului", să caseze hotărârea instanței de fond și să pronunțe o nouă hotărâre, prin care să admită integral cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească "Juriștii Pentru Drepturile Omului" împotriva ÎS"Mordelectrica" privind apărarea dreptului de acces la informație și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ori, având în vedere că procedura în apel reprezintă continuitatea fondului era necesar de rejudecat cauza cu admiterea acțiunii în fond.

Judecătorul

Curții de Apel Chișinău

Ana Panov

